

VEGÅRSHEI KOMMUNE
Molandsveien 11
4985 VEGÅRSHEI

Dato: 26.11.2018
Vår ref: 16/4733-2
Deres ref:
Arkivkode: ---
Saksbeh.: Anita Henriksen

Innspill til varsel om oppstart av planarbeid - Kommuneplan for Vegårshei 2019-2031

Vi viser til deres brev 12.10.2018 med varsel om oppstart av planarbeid og offentlig ettersyn av planprogram i forbindelse med rullering av kommuneplan, samfunnsdel og arealdel, for Vegårshei kommune.

Bakgrunn

I planprogrammet oppgis det at en forutsetning for planprosessen er at det ikke skal gjennomføres en full rullering av kommuneplanen for Vegårshei, men at noen deler og forhold trenger revisjon eller oppdatering. Gjeldende kommuneplan ble vedtatt i 2014.

Fokusområder i rullering av samfunnsdelen er folkehelse, sentrumsutvikling, en eldre og mer mangfoldig befolkning, digitalisering og digital infrastruktur.

For arealdelen skal følgende elementer/tema skal tas med og/eller vurderes i planarbeidet:

- Oppdatering av kart og bestemmelser basert på dispensasjon fra kommuneplanens arealdel, byggetiltak og endring av reguleringsplaner siden 2014, oppretting av feil og oppdatering av lister med spredt bolig- og hyttebebyggelse.
- Sentrumsnære næringsområder.
- Strandsonopolitikk: lage retningslinjer og/eller bestemmelser for bruk av brygger, utbygging, flomproblematikk og fysisk byggegrense i strandsonen.
- Vann- og avløpsanlegg i eksisterende eldre hyttefelt.
- Kulturminneplan – innarbeiding av målsettinger og tiltak.
- Spredt bebyggelse i LNF.
- Rekkefølge for utbygging av (kommunale) boligområder, jf. strategi fra 2015.

Innspill

Vegårshei kommune har laget et godt og oversiktlig planprogram, som etter vår vurdering dekker de viktigste områdene som bør utredes ifm rulleringen av kommuneplanen.

Følgende regionale føringer for samfunnsdelen oppgis: Regionplan Agder 2030 (under arbeid), Folkehelsestrategi for Agder 2018-2025 og Regional plan for innovasjon og bærekraftig verdiskaping – VINN Agder (strategisk næringsplan). Vi vil i tillegg nevne Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold (LIM) og Klimaveikart Agder: <https://www.austagderfk.no/contentassets/dd58571f9233404da59570c4b391f9a4/klimaveikart-agder-2018.pdf>. Klimaveikart Agder består av fire kapitler som tar for seg de viktigste utslippssektorene i regionen: transport, bygg, mat og landbruk og industri. Hvert kapittel

inneholder en rekke tiltak kommuner av ulike størrelse kan gjennomføre for å lede an i utviklingen av lavutslippssamfunnet.

Vi vil også vise til at Kommunal- og moderniseringsdepartementet har signalisert at «Nasjonale og regionale forventninger til kommunal og regional planlegging» skal komme tidlig på våren 2019, og kan inneholde elementer som kommunen bør ta hensyn til i planarbeidet.

Folkehelse og levekår

I planprogrammet oppgis det at folkehelse og levekår skal tematiseres under alle hovedsatsingsområder, og folkehelse trekkes frem som et av temaene som skal ha fokus i rulleringen av kommuneplanen.

I kommuneplanen vil vi anbefale at det blir laget langsiktige hovedmål basert på kommunens folkehelseoversikt. Det er en fordel om man er en tverrfaglig gruppe som arbeider med tolkning og forståelse av data fra folkehelseoversikter. Folkehelse kan innbefatte mye og det vil være ulike oppfatninger av folkehelsebegrepet. Drøftinger bidrar til konkretisering og det vil være lettere å velge ut enkelte områder som gis prioritet. Kommunen bør prioritere enkelte områder i kommuneplanen for å gi retning til folkehelsearbeidet.

Verdiskaping og bærekraft

Fylkeskommunene i Agder har sammen med Fylkesmannen, Innovasjon Norge, bondelagene og bonde- og småbrukerlagene utarbeidet en strategi med tittel *Landbruksstrategi for Agder – verdiskaping gjennom jordbruk, skogbruk og bygdenæringer*. Forslag til strategi skal behandles av fylkestingene i desember. Strategien er en oppfølging av VINN Agder og peker bl.a. på kommunenes viktige rolle som arealmyndighet og forvalter av førstelinjetjeneste innen jordbruk/skogbruk. Vegårshei kommune har betydelige naturressurser knyttet til skog, vann og utmark. Det er viktig at Vegårshei kommune i sin kommuneplan legger til rette for en bærekraftig verdiskaping basert på sine naturressurser. Det kan eksempelvis gjøres ved ytterligere satsing på Vegårshei ski- og aktivitetssenter som et regionalt senter og hvor det er potensiale for ytterligere verdiskaping i kommunen knyttet til aktiviteter innen idrett, folkehelse, reiseliv og opplevelser. Kommunens geografiske nærhet til Arendalsregionen forsterker dette potensialet.

I landbruksstrategien trekkes det videre frem at en bør «Stimulere til en aktiv forvaltning av skogarealene for å øke og optimalisere skogproduksjonen.» Som en av de største skogbrukskommunene på Agder er det viktig at Vegårshei kommune gjennom kommuneplanen legger til rette for tiltak som sikrer produksjonsgrunnlaget. Et lite, men viktig tiltak kan eksempelvis være å utarbeide planer for å utbedre og fjerne flaskehalser på det kommunale veinettet i forhold til tømmertransporten.

Innenfor bygdenæringer viser landbruksstrategien til at en kan utvikle tilbudet av jakt- og innlandsfiske som grunnlag for økt verdiskaping og næringsutvikling. Vegårshei kommune bør vurdere om det skal lages egne forvaltningsplaner innen jakt, fiske og friluftsliv, som legger til rette for produktutvikling. Dette må gjøres i tett dialog og samarbeid med grunneierne.

Strandsone

Det oppgis at kommunen ønsker å lage retningslinjer og/eller bestemmelser for bygging og byggegrenser i strandsonen. Administrasjonen i fylkeskommunen er enig i at dette er viktige tema, og at en i arbeidet med retningslinjer og bestemmelser må ta hensyn til både allmennhetens interesser i strandsonen og til at den økologiske tilstanden i vann og vassdrag

i Vegårshei blir ivarettatt. Det er også positivt at kommunen ønsker å se på flomproblematikk og vann- og avløpsanlegg i eldre hyttefelt. Alle disse temaene bør sees i sammenheng med arbeidet etter vannforskriften og Regional plan for vannforvaltning i vannregion Agder.

Kulturminnevern - nyere tid

Fokusområder i rulleringen av samfunnsdelen omfatter blant annet sentrumsutvikling, for et attraktivt og velfungerende sentrum og folkehelse. Dette kan ses i sammenheng med rullering av arealdelen, og kulturminneplanen (KIK) som er under arbeide. Kulturminneplanen berører både sentrumsutvikling, folkehelse og kultur i form av blant annet tilrettelagte kultur- og opplevelsesstier. Det er viktig at målsettinger og eventuelle prioriterte tiltak i KIK innarbeides i kommuneplanen som foreslått av Vegårshei kommune selv, og at kulturminneplanen aktivt brukes i videre arealplanlegging.

I arealdelen skrives det om behov for føringer i form av bestemmelser/retningslinjer for strandsonen. Det samme bør gjøres ved gjennomgang av eksisterende hensynssoner H750. Kommunen bør ta stilling til hva man ønsker å oppnå med hensynssonen. Kommunen bør vurdere generelle bestemmelser som dekker kulturminnevernets interesser i H570-områdene, fremfor retningslinjer. Kulturminnevernseksjonen i fylkeskommunen ønsker å komme i dialog med Vegårshei kommune med hensyn til bestemmelser i H570-områdene, og sammen starte opp en vurdering av hvilke hensynssoner som er av regional verdi og hvilke som er av kommunal verdi. Det er ikke sikkert vi kommer i mål med en ev. vurdering i 2019, men verdivurderingen kan brukes ved neste rullering av kommuneplanen.

Kulturminnevern - arkeologi

Det skal ikke i denne omgang ses på nye arealer, men justeringer i forhold til gjeldende arealplan. Det er viktig å få vurdert de ulike forslag opp mot Riksantikvarens database Askeladden og få fylkeskommunens kulturminnevernseksjon til å vurdere potensialet for funn av automatisk fredete kulturminner i de foreslåtte arealer. Dette for å få avklart eventuell konfliktnivå så tidlig i prosessen som mulig.

Regionalt planforumsmøte

Dersom kommunen ønsker det kan vi arrangere et regional planforumsmøte i forbindelse med planarbeidet når dere har kommet litt lengre i prosessen. Det kan være hensiktsmessig å ha et slikt møte med regionale myndigheter før man kommer så langt at planforslaget skal sendes på høring.

Vi bistår gjerne underveis i planprosessen dersom kommunen ønsker det.

Med hilsen

Anita Henriksen
Seksjonsleder

Brevet er godkjent elektronisk.

Kopi til: FYLKESMANNEN I AUST- OG VEST-AGDER
STATENS VEGVESEN region sør